

©Satu Mattila ja Jenny West
Terveysalan ammattilaisten pätevyisympolku -projekti (TEAP)
Bioanalyttikoiden pätevyisympolku
Metropolia Ammattikorkeakoulu

Suomea bioanalyttikoille: Passiivi asiakastilanteissa

Mikä on passiivi ja miten sitä käytetään?

Passiivi kertoo, mitä **tehdään**, mutta ei sano **kuka tekee**.
Sitä käytetään usein ohjeissa, yleisissä kuvauksissa ja virallisessa kielessä.
Esimerkki:
Virtsanäyte **otetaan** kotona ja **tuodaan** laboratorioon kylmässä.
Passiivi on **neutraali, kohtelias** ja **yleinen**.
Se sopii ohjeisiin, joissa ei tarvitse sanoa, kuka tekee työn.

HUOM! Suomessa passivirakenteessa ei ole tekijää, mutta passiivilauseen oletettu tekijä on ihminen.

Näin passiivi muodostetaan

Myönteinen passiivi:

Verbin vartalo + -taan / -tään

Infinitiivi	Vartalo	Passiivi	Esimerkki
ottaa	otta-	otetaan	Näyte otetaan aamulla.
tuoda	tuo-	tuodaan	Tulokset tuodaan laboratorioon.
syödä	syö-	syödään	Aamiainen syödään ennen klo 8.
pestä	pese-	pestään	Kädet pestään ennen tutkimusta.

Kielteinen passiivi:

ei + passiivi

- Ennen näytteenottoa **ei syödä**.
- Näytettä **ei oteta** iltaisin.

Esimerkkejä:

- Asiakas ohjataan odotustilaan.
- Lomake täytetään ennen näytteenottoa.
- Näytteet säilytetään viileässä.
- Kädet pestään huolellisesti.
- Kofeiinia ei nautita ennen tutkimusta.

Materiaali on tuotettu Terveysalan ammattilaisten pätevyisympolku -projektin (TEAP) sairaanhoitajan pätevyisysoinnoissa. Projekti toteutettiin ajalla 6/2022-31/2025. Projektia rahoitti Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus (JOTPA).